

धेनुः नवप्रसूता सवत्सा गौः जगती हृन्दो भूवोत्क्रान्तां धेनुं वयसाग्रहीत् । धेनुं वयसाग्रोज्जगती हृन्द इति जगती हृ भूवा धेनव उच्च° [१०.] ॥ पणमासात्मकः कालोऽविः तिस्रोऽवयोऽस्य अविः अष्टादशमासः पशुः त्रिष्टुब्धहृन्दो भूवोत्क्रान्तं अविं पशुं वयसाग्रहीत् । अविं वयसाग्रोत्त्रिष्टुप् हृन्द इति त्रिष्टुब्ध भूवा अयव उच्च° [११.] ॥ दोऽवखण्डने त्तिन्प्रत्ययः दितिं खण्डनमर्हति दित्यं धान्यं वहति दित्यवाहं यद्वा द्विवर्षः पशुर्दित्यवाहं विराहृन्दो भूवोत्क्रान्तं दित्यवाहं पशुं वयसाग्रहीत् । दित्यवाहं वयसाग्रोद्विराहृ हृन्द इति विराहृभूवा दित्यवाहं उच्च° [१२.] ॥ पञ्चाविः पञ्चावयो यस्य सः सार्धद्विवर्षः पशुः गायत्री भूवोत्क्रान्तं पञ्चाविं पशुमग्रहीत् (१७.) । पञ्चाविं वयसाग्रोद्गायत्री हृन्द इति गायत्री हृ भूवा पञ्चावय उच्च° [१३.] ॥ त्रिवत्सः त्रयो वत्साः वत्सराः यस्य सः त्रिवर्षः पशुः उल्लिक् हृन्दो भूवोत्क्रान्तं त्रिवत्सं जग्राह (१७.) । त्रिवत्सं वयसाग्रोदुल्लिक् हृन्द इत्युल्लिग्ध भूवा त्रिवत्सा उच्च° [१४.] ॥ तुर्यवाहं तुर्यं चतुर्थं वर्षं वहतीति चतुर्वर्षः पशुः अनुष्टुप् हृन्दो भूवोत्क्रान्तं तुर्यवाहं पशुं प्रजापतिर्वयसाग्रहीत् । तुर्यवाहं वयसाग्रोदनुष्टुप् हृन्द इत्यनुष्टुब्धभूवा तुर्यवाहं उच्चक्रमुरिति श्रुतेः [८. २. ४. १५.] ॥ एवं श्रुत्यनुसारेण मन्त्रा व्याख्याताः (१८.) ॥ का° [१७. ८. २४.] दक्षिणश्रोणेरधि लोकम्पृणाः पूर्ववत् । दक्षिणश्रोणिमारभ्य लोकम्पृणा उपदधाति पुरीषनिर्वापः सप्तऽर्चोपस्थानं चेति सूत्रार्थः ॥ ॥ इति द्वितीया चितिः सम्पूर्णा ॥ १० ॥

IV. इन्द्राग्नीऽअव्ययमानामिष्टकां दृढकृतं युवम् ।

पृष्ठेन द्यावापृथिवीऽअन्तरिक्षं च विवाधसे ॥ ११ ॥

अथ तृतीया चितिः । इन्द्राग्नी विश्वकर्मा च तन्मन्त्राणामृषिः । का° [१७. ८. २५.] तृतीयायाऽ स्वयमातृष्णामिन्द्राग्नी इति मध्ये । तृतीयायां चितावात्मनो मध्ये स्वयमातृष्णामुपदधाति ॥ अनुष्टुप् पूर्वीऽर्धर्च इन्द्राग्निदेवत्यः उत्तरः स्वयमातृष्णादेवतः । हे इन्द्राग्नी युवं युवामव्ययमानामचलतीं भङ्गरहितामिष्टकां स्वयमातृष्णायां दृढीकुरुतम् । एवमिन्द्राग्नी प्रत्युक्ता इष्टकामाह । हे स्वयमातृष्णे